

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoE/42/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712214580
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8712214580.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou Advocate s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pribinova č. 25, IČO: 36 865 141, proti povinnej O. U., naposledy bytom J. XXX/XX, T., zastúpenej opatrovníkom Mgr. Q. J., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu T., v konaní o vymoženie pohľadávky vo výške 1.713,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 12Er/485/2012-26 zo dňa 13. septembra 2013, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, že sa vymáha plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a rozhodcovská zmluva predložená v predtlačenom formulárovom znení pripravenom vopred, ktorej znenie nemohol spotrebiteľ nijako ovplyvniť, je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, s ktorou § 53 ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) spája sankciu neplatnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom je pre jej neprijateľnosť neplatná, pre vykonanie exekúcie chýba základný predpoklad, a to právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) uzatvorená platná rozhodcovská doložka. Ak v rozhodcovskom konaní bola vec prejednaná na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej zmluvy, exekučný titul nemožno považovať za súladný so zákonom. Vzhľadom na uvedené mal súd prvého stupňa za to, že rozhodcovský súd nemal právomoc rozhodovať a vydať exekučný titul, na základe takéhoto exekučného titulu nie je možné viesť exekučné konanie, preto žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) zamietol.

Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnená. Navrhla rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedla, že vec nebola správne právne posúdená. Ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom. Exekučný súd v konaní o vydanie poverenia na

vykonanie exekúcie z predložených podkladov posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu. Preskúmaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu čo je v rozpore s dobrými mravmi však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. Táto požiadavka materiálnej stránky exekučného titulu vyplýva zo samotnej povahy exekučného konania, kde konajúci súd nemá možnosť inak ako z exekučného titulu sa oboznámiť s priebehom rozhodcovského konania. Uvedená požiadavka znamená, že v rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. Inými slovami povedané, nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Okrem toho konajúci súd pri posudzovaní predložených dôkazov neúplne zistil skutkový stav veci, keďže namieta skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/ rozhodcovská doložka. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov SR, ktoré vo svojich rozhodnutiach jednoznačne konštatovali, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý nie je vylúčený z vykonávania exekúcií.

Sudca súdu prvého stupňa po oboznámení sa s napadnutým uznesením a s podaným odvolaním vyslovil súhlas s rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka a vec bola predložená odvolaciemu súdu v zmysle ustanovenia § 374 ods. 4 zákona č. 99/1963 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.).

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) v zmysle zásad ustanovenia § 212 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie oprávnenej nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku oprávnenej, podľa ktorej súd prvého stupňa na zistený skutkový stav nesprávne aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13. októbra 2011 sp. zn. 3Cdo 146/2011, v zmysle ktorého pokiaľ oprávnený z návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa ustanovenia § 44 ods. 2 EP vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti so zreteľom, na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne súd prvého stupňa aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 146/2011, 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011).

Odvolací súd taktiež nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27. septembra 2010, na ktoré správne v

napadnutom uznesení poukazuje súd prvého stupňa, ani na odklon od právneho názoru, ktorý by mal byť oprávnenej známy z početných uznesení odvolacieho súdu sp. zn. 6CoE 73/2012, 6CoE 74/2012, 6CoE 95/2012, 6CoE 16/2012, 6CoE 12/2011, 6CoE 173/2011, 6CoE 1/2012 20CoE 40/2012, 20CoE 70/2012, 20CoE 73/2012, 20CoE 132/2012, 20CoE 200/2012, 20CoE 210/2012 (porov. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci I. ÚS 610/2012). Rozhodcovský rozsudok bol založený na rozhodcovskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že z rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi účastníkmi dňa 27. augusta 2010 vyplýva, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 702000632 zo dňa 27. augusta 2010, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené:

a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu,

b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu.

Ďalej sa zmluvné strany dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy. Ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

Rozhodcovská zmluva uzavretá s povinnou ako spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012). Oprávnená si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnila. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj na rozhodcovskú zmluvu za stavu, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sóló“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-243/08 Pannon).

Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť

miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 -C-244/98 Oceano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Na záver odvolací súd vo vzťahu k odvolacej námietke oprávnenej, podľa ktorej skutočnosť, že súdny exekútor bol niekedy v minulosti zamestnancom oprávnenej, nezakladá sama o sebe jeho pomer k účastníkom exekučného konania, ktorý by mal za následok pochybnosť o jeho nezáujatosti a viedol k vylúčeniu súdneho exekútora, vyslovuje pochybnosť, v akom rozsahu sa oprávnená vôbec oboznámila so samotným uznesením, ktoré odvolaním napadla, keďže podané odvolanie a v ňom uvedené argumenty vôbec nereagujú na závery obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V odôvodnení napadnutého uznesenia totiž niet ani zmienky o tom, že by súd prvého stupňa posudzoval, či rozhodoval o vylúčení súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z prejednávanej exekučnej veci. Viac než pravdepodobné sa vo svetle tejto odvolacej námietky javí nedostatok náležitej starostlivosti oprávnenej pri oboznamovaní sa s obsahom napadnutého rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 O.s.p. napadnuté uznesenie v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd postupom podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Oprávnená v odvolacom konaní nemala úspech a ostatným účastníkom trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.